

DRAFT - POLITIKA PËR PARANDALIMIN E KORRUPSIONIT NË UNIVERSITET

Qëllimi i këtij dokumenti është të përcaktojë detyrat dhe kompetencat e Universitetit dhe njësitë në përbërjen e saj dhe stafit, duke përfshirë mësimdhënien, bashkëpunëtorëve dhe stafit administrativ të Universitetit për të parandaluar korrupsionin në komunitetin akademik.

1. Universiteti merr përsipër të zbatojë një politikë të zero-tolerancës ndaj korrupsionit, detyrohet të veprojë me profesionalizëm dhe ndershmëri, me integritet dhe për të zbatuar një sistem të mbrojtjes kundër ryshfetit dhe korrupsionit.

Universiteti vepron në përputhje me legjislacionin që përfshin Kodin Penal, Ligjin për Parandalimin e Konfliktit të interesit, Ligji për Pengimin e Korrupsionit, Ligji për Mbrojtjen e Denoncuesve, Ligji për Arsim të Lartë dhe aktet nënligjore të miratuar në pajtim me to, dhe rregullat ligjore pozitive në përputhje me praktikatat më të mira të dhe me standardet më të larta profesionale.

Universiteti inkurajon denoncim anonim të rasteve të korrupsionit.

Të gjitha informatat që kanë të bëjnë me denoncimin e korrupsionit të mundshëm do të ndiqen me kujdes të veçantë dhe do të dorëzohet tek autoritetet plotësisht dhe në afat të duhur.

Universiteti nuk duhet të ketë një qasje selektive ndaj akuzave për korrupsion, si dhe ndaj çdo akuzë për çdo sjellje të paligjshme.

2. Universiteti është i përkushtuar në zbatimin e standardeve më të larta të çiltërsisë, integritetit dhe përgjegjësisë. Veprimtarinë e vet e kryen me sinjeritet dhe përgjegjësi, në bazë të ligjeve dhe Statutit të Universitetit, si dhe Kodit të Etikës të Universitetit.

Nga personat që i përkasin stafit mësimdhënës, bashkëpunëtor dhe administrativ të Universitetit pritet të veprojnë sipas standardeve të mëposhtme:

- nuk duhet të kërkojnë përfitime financiare ose përfitime të tjera për Universitetin ose për veten përmes akteve të korrupsionit dhe ryshfetit;
- ata nuk duhet të marrin përfitime financiare ose përfitime të tjera për Universitetin ose për veten që do të përbëjnë korrupsion ose ryshfet;
- nuk duhet të përfshihen në asnjë formë, veprimtari ose akt që përbën krim;
- kanë detyrimin të denoncojnë të gjitha sjelljet e dyshimta nga një anëtar i stafit të mësimdhënies ose bashkëpunimit ose nga shërbimet administrative të Universitetit;
- nuk duhet të përdorin mashtrime ose sjellje të tjera joetike ose imorale, dhe
- duhet të punojnë në përputhje me rregullat dhe rregulloret për dhuratat në Universitet.

Punonjësit e Universitetit mund të pranojnë dhurata vetëm nëse ajo nuk është në kundërshtim me ligjin dhe vetëm nëse nëpërmjet tyre një palë e tretë nuk ka ndërmend për të ndikuar vendimin në favor të saj, ose të jetë një zëvendësim për një shërbim të caktuar apo të ngjashme.

Dhurata që janë të shkaktuara nga kundër-vlera dhe/ose kundër-shërbimi palës së tretë, ose që tërheqin detyrim për një punonjës të Universitetit për të dhënë diçka për të mirën e një pale të tretë, për të premtuar diçka në favor të një pale të tretë ose të bëjë diçka në favor të një pale të tretë që nuk lejohet të jep premtojë ose bëjë, nuk lejohen.

3. Universiteti ka detyrimin të ofrojë mundësi për studentët, punonjësit dhe të tjerët për denoncim të brendshëm të mbrojtur.

Denoncimi i mbrojtur është denoncim që transmeton dyshim të arsyeshëm ose njohuri që është bërë, ekzekutohet ose ka të ngjarë për të kryer sjelljen kriminale ose përndryshe të paligjshme ose të papranueshme që shkel apo kërcënon interesin publik.

Ndalohet zbulimi ose mundësimi i zbulimit të identitetit të udenoncuesit, përveç kur kërkohet nga një vendim gjykate. Personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga denoncuesit është i detyruar për të mbrojtur të dhënat e denoncuesit, dmth të dhënave mbi të cilat mund të zbulohet identiteti i denoncuesit, me përjashtim nëse denoncuesi pajtohet me zbulimin në përputhje me Ligjin.

4. Universiteti zhvillon dhe zbaton një sistem për zbulimin dhe denoncimin e korrupsionit.

Universiteti zhvillon këtë sistem në bashkëpunim me persona të jashtëm që kanë kualifikime të posaçme profesionale dhe të auditimit.

Universiteti ndërmerr kontrolle të herëpashershme të sistemit që administrohen nga persona të jashtëm.

5. Universiteti bashkëpunon me mediat për të siguruar transparencën e punës së saj.

Universiteti emëron një person të veçantë i cili është i autorizuar të komunikojë me mediat në emër të Universitetit.

6. Universiteti zbaton plotësisht mekanizmat për ushtrimin e të drejtës për qasje të lirë në informatat publike. Qasja e lirë në informacionin publik është në dispozicion të të gjithë personave juridikë dhe fizikë.

7. Universiteti zhvillon ushtrime për punonjësit e saj në mënyrë që t'u sigurojë atyre trajnime në njohjen e mekanizmave për përballimin me korrupsion dhe njohjen e detyrimeve të tyre në rrethana të tilla.

Qëllimi i trajnimeve për punonjësit e universitetit: për të njohur rregullat përkatëse ligjore, veçanërisht rregulloret të ligjit penal dhe rregulloret për mbrojtjen e denoncuesve, të jenë në gjendje të identifikojnë shenjat e korrupsionit dhe ryshfetit, të mund të marrin masa për të shmangur dhe parandaluar ryshfetin dhe korrupsionin, të njihen me rregullat etike për të vepruar në vendin e punës.

Trajnimet do të realizohen të paktën një herë në vit. Materialet për trajnimet që do të përgatiten posaçërisht do të jenë në dispozicion në faqen e internetit të Universitetit.

8. Organi qeverisës i universitetit duhet të zhvillojë kapacitete për njohjen e hershme të shenjave të ryshfetit dhe korrupsionit (për shembull: një punonjës shpesh përdor pushimet dhe udhëtimet në destinacione të shtrenjta, një punonjës për kohë të shkurtër ka fituar pronë më të madhe ose sende të tjera me vlerë të madhe, punonjësi shpesh mbetet i vetmuar në punë pas orëve ose gjatë fundjavave, punonjësi shmang përgjigjen në pyetje dhe jep shpjegime kur kërkohet nga organi i qeverisjes së Universitetit).

Për disa aktivitete që shkaktojnë shkallë më të lartë të rrezikut dhe që kanë potencial për korrupsion, Universiteti duhet të zhvillojë mekanizma të posaçëm për monitorim dhe kontrollim, duke përfshirë:

- Procedurat për prokurimet publike të mallrave dhe shërbimeve, si dhe për aktivitetet më të mëdha ndërtimore, blerjen dhe shitjen e pasurive të paluajtshme;
- Punësimi i personave të rinj;
- Qasja në rrjetin kompjuterik, menaxhimi i të dhënave;
- Transaksionet financiare;
- Grante dhe aplikim në projekte;
- Pronësia intelektuale dhe informacioni konfidencial;
- Pranimi i studentëve;
- Shërbimet e ofruara palëve të treta; dhe
- Procesi i menaxhimit me personat e jashtëm.

9. Universiteti ndërmerr masa aktive për të përfshirë përmbajtje në lidhje me parandalimin e korrupsionit në programet e studimit dhe lëndëve.

U.S. Embassy Macedonia

УНИВЕРЗИТЕТ БЕЗ КОРУПЦИЈА

ИНСТИТУТ ЗА СТРАТЕШКИ ИСТРАЖУВАЊА И ЕДУКАЦИЈА

www.univerzitetbezkorupcija.mk

Ky projekt u zbatua nga Instituti për Hulumtime Strategjike dhe Edukim - ISIE në periudhën 2017-2018 me mbështetjen e Ambasadës së Shteteve të Bashkuara të Amerikës në Republikën e Maqedonisë.

Ky projekt mbështetet pjesërisht nga Ambasada e SHBA-ve. Mendimet, gjetjet dhe përfundimet ose rekomandimet e paraqitura këtu janë të zbatuesit, autorit (autorëve) dhe nuk pasqyrojnë ato të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara.